INFORMATOR

Interno glasilo Društva paralitikov Slovenije *November 2026* *št. 32*

Spoštovane članice in člani Društva paralitikov Slovenije,

pred vami je nov Informator. Prosim, skrbno ga preberite, saj sporoča o vsem, kar se je leta 2026 dogajalo v našem društvu. Tu so opisani dogodki, kot je potek skupinske obnovitvene rehabilitacije, druženje na pikniku v Žejah in športnem pikniku v Ljubljani, prednovoletno srečanje in zbor članov v Krašcah, članki o odličnih dosežkih naših športnikov, članki o kulturi, zabavi, humorju in še veliko vsega.

Ocenjujem, da smo to leto uspešno zaključili. Z vašo pomočjo in energijo smo izpolnili vse zastavljene naloge. Obnovitvene rehabilitacije, ki je potekala brez težav, se je udeležilo največje možno število članov.

V okviru finančnih zmožnosti smo v celoti realizirali ostale programe in aktivnosti, kot so socialni programi, šport, rekreacija, kultura, ročna dela, prevozi itd.

Realizacija programov je pomembna, saj na osnovi izvedenih programov prejmemo sredstva od fundacije FIHO. Izvedbo programov dokazujemo s poročilom, v katerem je potrebno opisno in finančno predstaviti vse podatke o izvajanju programa.

Ob tej priložnosti se vam želim iskreno zahvaliti za sodelovanje in podporo pri realizaciji naših skupnih programov in pripravljenost za uresničevanje naših ciljev v tem letu. Vaše sodelovanje je osnova za delovanje društvu daje smisel in vrednost ter zagotavlja prihodnost.

Včasih je dovolj nasmeh, spodbudna beseda sočlanom, pogovor, stisk roke in pripravljenost na medsebojno pomoč ter skupno druženje.

V svojih željah ali zahtevah moramo biti realni. Društvo nima neomejenih možnosti, zato moramo določene bonitete čim pravičneje razdeliti med vse člane, ali kot bi rekel John F. Kennedy: »Ne sprašujte, kaj lahko mi storimo za vas – vprašajte se, kaj lahko vi storite za svojo državo.«

Zahvaljujem se tudi športnikom, ki so tekmovali za naše društvo in dosegli vrhunske rezultate. Za vsakim dosežkom je nešteto ur treningov in odrekanja.
Ponosni smo na vas, saj vemo, da z doseženimi rezultati ne izpostavljate samo sebe, ampak pomembno prispevate tudi k prepoznavnosti našega društva. Čestitam vam za dosežene uspehe in želim tudi v prihodnje veliko motivacije in športne sreče na tekmovanjih. Iskreno vas prosimo: »Še naprej nas tako uspešno zastopajte!«

Na Ministrstvo za zdravje smo naslovili prošnjo za sofinanciranje spremljevalcev za namen obnovitvene rehabilitacije. Na žalost nam dodatnih sredstev niso odobrili, čeprav smo jasno razložili, da zaradi starostnih težav vedno več naših članov potrebuje pomoč. Zato si bomo v tem primeru pomagali z delom sredstev iz kvote OR za delno sofinanciranje spremljevalcev.

V novem letu vam v imenu vodstva želim predvsem trdnega zdravja, lepih trenutkov, osebne sreče in zadovoljstva ter veliko optimizma.

Vesele božične praznike in srečno novo leto !

Zapisal Vinko Križanec

VSEBINA

1 UVODNE BESEDE PREDSEDNIKA

2 VSEBINA

3 POSVET NSIOS 2025

4 MEDNARODNI DAN INVALIDOV

4 RAZSTAVA ROČNIH DEL IN VOŠČILNIC

6 PREDNOVOLETNO SREČANJE

7 ZBOR ČLANOV

8 SPOMLADANSKI PIKNIK

10 OBNOVITVENA REHABILITACIJA

10 OR LAŠKO – 1. SKUPINA

12 OR PACUG

13 OR ZREČE

14 OR LAŠKO – 2.SKUPINA

16 OR MORAVSKE TOPLICE - 1. SKUPINA

17 OR MORAVSKE TOPLICE - 2. SKUPINA

19 KULTURA

19 DRAGA MOJA KAVA

19 VERZI???

19 VABILO

19 ŠPORT

19 PARAŠPORTNIK 2025

21 INVALIDSKA LIGA MOL 2025

- KEGLJANJE - BORBENE IGRE

22 DP V HITROPOTEZNEM ŠAHU - POSAMIČNO

22 DP V KEGLJANJU

23 DP V PARAPLAVANJU

23 DP V ŠPORTNEM RIBOLOVU

23 DP V PARANAMIZNEM TENISU

23 JESENSKE ŠPORTNE IGRE

26 POSLOVILI SO SE

27 INVALIDSKI PRIPOMOČKI

27 ZAHVALA

28 PREGOVORI

28 RAZGIBAJMO MOŽGANE

30 HUMOR

31 OHRANJEVANJE ZDRAVJA

32 OBVESTILA

32 DONACIJA 1 % OD DOHODNINE

32 KNJIŽNICA

32 DRUŽENJA NA DRUŠTVU

32 ŠPORTNA VADBA

32 VABILO

32 URADNE URE

JESENSKI posvet NSIOS 2025

Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), naša krovna organizacija, pripravi vsako jesen tradicionalni posvet. Tokratna tema je nosila naslov *Prihodnost je v naših rokah*. Predavatelji so strokovnjaki z različnih področij, ob predavanjih vedno predstavijo tudi primere dobre prakse, tokrat so sodelovali tudi predstavniki nekaterih ministrstev.

Pred začetkom posveta je udeležence pozdravil predsednik NSIOS Midhet Huskič. Na kratko je predstavil delo sveta in poudaril, da se ves čas zavzemajo za vsestransko vključevanje nas invalidov v družbo, za našo socialno varnost in ohranjanje zdravja. Povedal je, da so končno uspeli zagotoviti trajno in stabilno financiranje s strani države za nemoteno delo in uresničevanje načela *Nič o invalidih brez invalidov*. Na koncu nam je zaželel uspešno delo.

Prva predavateljica je bila Marjana Lavrič, strokovnjakinja za organizacijo vodenja, komunikacijo in timsko delo. Poudarila je, da je ob poznavanju vse tematike in problematike pomembno, da se zavedamo, da »vodenje ni položaj, ampak odgovornost«.

Naslednja govornica je bila Barbara Slaček iz društva Vizija. Predstavila je način, kako priti do sredstev iz Sklada zaposlovanja invalidov. Invalidi, ki so v delovnem razmerju, lahko zaprosijo za sofinanciranje pri nakupu pripomočkov za lažje opravljanje dela. V skladu s pogoji Sklada zaposlovanja invalidov je potrebno izpolniti vlogo in predložiti potrebno dokumentacijo.

Sledil je govornik dr. Luka Omladič, sekretar z Ministrstva za solidarno prihodnost. Predstavil je projekt dolgotrajne oskrbe in odgovarjal na vprašanja. Poudaril je, da invalidi zaradi tega zakona ne bomo izgubili že pridobljenih pravic (socialni transferji), pač pa se bodo le financirale iz drugega vira.

V času po kosilu sta sekretarka Mojca Vavpotič in strokovni sodelavec Primož Jeralič, oba zaposlena na NSIOS, predstavila temo *Projektno vodenje*. Pomembno je izbrati dobre projekte, kvalitetno pripraviti razpise in potem transparentno voditi projekte ter jih uspešno zaključiti. Pri vsakem projektu je pravzaprav pomemben element ozaveščanje družbe o potrebi sprejemanja in vključevanju drugačnosti (torej invalidov v vseh oblikah invalidnosti). Skozi projekte izboljšujejo dostopnost invalidov do blaga in storitev. Takšna projekta sta na primer: *EU kartica ugodnosti za invalide in dostopnost do turistični destinacij – projekt Space 4 all*. V fazi preverjanja je tudi projekt *Prevozi na klic*.

Za njima je predstavnik Zveze slepih in slabovidnih Slovenije Štefan Kušar povzel celoten postopek kontrole Računskega sodišča. Postopek kontrole je bil zelo podroben in hkrati celosten. Uslužbenci Računskega sodišča so morali biti ves čas, več mesecev, na razpolago. Določene nepravilnosti so sproti odpravljali, zato upa, da bo poročilo primerno.

Po večerji je bil organiziran družabni večer. Poskrbeli so za presenečenje, saj so nam pripravili kviz *Ali* poznamo NSIOS? Na vsa vprašanja smo pravilno odgovarjali. Izkazalo se je, da smo tekmovalni, vendar je bilo vzdušje kljub temu sproščeno z veliko smeha.

Drugi dan je bil prvi govorec minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec. Pohvalil je dobro sodelovanje z NSIOS (prek fokalnih skupin). Povedal je, katere naloge so v tem mandatu uspešno zaključili in omenil, da so ostale tudi odprte stvari (asistenca), ki jih bodo morali še uskladiti. Odgovarjal je na vprašanja in si določeno problematiko zabeležil za nadaljnje reševanje.

Izkoristila sem priliko in mu razložila problematiko izključevanja paralitikov od pravic do invalidnine (v bistvu samo zaradi diagnoze otroška paraliza). Naštela sem argumente, zakaj se ne strinjamo z obstoječim zakonom:

- ker je to diskriminacija v primerjavi z drugimi invalidi,
- v večini primerov smo bili paralitiki redno zaposleni in smo tako redno plačevali vse zakonsko določene prispevke,
- številčno nas je malo in finančno to ne bi bil pritisk na proračun,
- naše pokojnine so nizke in bi bil dodatek invalidnine dobrodošel.

Naslednja predavateljica je bila Alenka Vidic Praprotnik, strokovnjakinja za komuniciranje. Najprej smo delali vaje v skupinah, nato smo individualno nastopali s predstavitvijo svojih društev. Potem je komentirala naše nastope. Razložila je, da moramo biti pozorni na to, kaj se od vprašanega pričakuje. Ali gre za intervju, ki je lahko daljši in se mu nameni nekaj več časa ali samo za sporočilo, torej za informacijo, ki je kratka, dolga zgolj za 45 sekund. Poudarila je, da so za dobro sporočilo pomembni štirje elementi: da je konsistentno, kratko, gre hitro v uho in je osredotočeno na publiko.

S tem predavanjem je bil posvet zaključen. Predsednik NSIOS Midhet Huskič se je zahvalil za sodelovanje, nakar smo se poslovili.

Zapisala Nevenka Gramc

MEDNARODNI DAN INVALIDOV

Tudi letos je ob Mednarodnem dnevu invalidov 3. decembru potekal v Kongresnem centru Brdo tradicionalni sprejem predstavnikov invalidskih organizacij in državnega vrha.

Sprejem, ki smo ga letos obeležili 1. decembra, tradicionalno gostijo: predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob, predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar in predsednica Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urška Klakočar Zupančič. Uvodni protokol se je začel z izvedbo slovenske himne.

Zbrane je najprej nagovoril predsednik Vlade RS dr. Robert Golob, ki je poudaril pomembnost sodelovanja države in invalidskih organizacij. Izpostavil je dobro sodelovanje z NSIOS prek fokalnih skupin in nadaljevanje sodelovanja – krepitev osebne asistence, izboljševanje položaja delovnih invalidov, dostopnost novih javnih stanovanj ipd. Prisotne sta pozdravila še predsednica Sveta za invalide RS mag. Mateja Toman, ki je opozorila na težave pri komuniciranju s fokalno skupino, in predsednik NSIOS Midhet Huskić.

Za popestritev sprejema je vsestranska umetnica Ana Marija Mitič zapela svoji lastni skladbi.

Zaključku uradnega dela je sledilo neformalno druženje.

Besedilo in foto Nevenka Gramc

RAZSTAVA ROČNIH DEL IN VOŠČILNIC

Stanovalci stolpnice na Topniški ulici so decembra 2025 na oglasni deski prebrali VABILO NA RAZSTAVO ROČNIH DEL IN NOVOLETNIH VOŠČILNIC, ki da bo v prostoru hišnega sveta 3. decembra.

Olga Štremfelj, ki stanuje v tej stolpnici že 55 let, je razstavo pripravila v sodelovanju s podjetjem Emona plus, upraviteljem zgradbe in pomočjo hčerke Ele.

Olga je invalidka in članica našega Društva paralitikov Paras že od začetka. Zato je še prijetneje, da je bila njena razstava odprta prav 3. decembra, torej na mednarodni dan invalidov!

Rodila se je leta 1945 v Dravogradu. Komaj pet mesecev stara dojenčica je zbolela za otroško paralizo, osnovno šolo pa kot invalidka dokončala v rojstnem kraju.

Olga na sredini v mavcu

Oče je bil urar in Olga se je s tem poklicem seznanjala pri njem, natančneje pa še pri urarju v Dravogradu. Kljub nagovarjanju deset let starejšega brata, naj se vpiše na administrativno šolo v Slovenj Gradcu, je odšla na izobraževanje v Dom za invalidno mladino v Kamnik, kjer se je izučila za urarko. Tu je spoznala tudi svojega bodočega moža Toneta, tudi invalida. Poročena sta bila 54 let. Zaposlena je bila v podjetju Ura na vogalu Prešernovega trga v Ljubljani, kjer je delala do upokojitve.

Ročnim delom se je temeljiteje posvetila šele, ko se je leta 1991 upokojila. Priključila se je skupini žensk v Stožicah, kjer se je naučila najrazličnejših tehnik vezenja (križci, polni vbod, stični vbod, rešilje, kvačkanje …). Potem pa je delala in uživala, ker so jo ročna dela bogatila in pomirjala, zaradi raznolikosti izdelkov pa je razvijala tudi svojo spretnost in domišljijo. Naredila je prtičke in prte najrazličnejših velikosti z raznimi narodnimi motivi, okraske za mnoge priložnosti, voščilnice za novoletne in velikonočne praznike ter rojstne dneve, knjižna kazala, tudi okraske iz papirja, naravnih materialov …

S svojimi deli je sodelovala na razstavah v Domovih starejših občanov v Bežigradu in Štepanjskem naselju, v Knjižnici Kamnik, Knjižnici Bežigrad, DCA Bežigrad, v mali galeriji KC … Delavnice ročnih del pa je vodila tudi v prostorih našega društva Paras v Črnučah, kjer se vsako sredo sestajamo člani iz bližnje in daljne okolice.

Tokrat je Olga svoja čudovita ročna dela razstavila in pokazala sostanovalcem, sosedom, prijateljem in znancem v prostoru hišnega sveta, ki je sicer opremljen z mizami in stoli za stanovalce stolpnice in namenjen za razne sestanke, informativne ali družabne hišne dogodke.

Na razstavi so bila predstavljena njena številna ročna dela in drugi izdelki, ki so vnesli v prostor novoletno vzdušje. Razstavljeni so bili veliki in mali prti, vezeni z narodnimi motivi – nagelj, rožice, šopki rož, lipov list, smrekove vejice s storži in svečke, jelke, jelenčki … Vezenje v najrazličnejših tehnikah, tudi kvačkani prti, voščilnice za rojstne dneve, božič, novo leto … Navdušile so tudi prelepe voščilnice, narejene s posušenimi rastlinicami iz herbarija. Manjkali niso niti snežaki, narejeni za okras iz papirnatih prtičkov, in novoletne dekoracije iz manjših storžev ter leseni podstavki. Skratka, navdušili sta nas raznolikost in lepota izdelkov! Res lepa razstava!

Pohvale in priznanje ustvarjalnosti, znanju in spretnosti so dali Olgi tudi sosedje, sostanovalci Topniške ulice, ki so si razstavo ogledali v velikem številu, bili navdušeni nad delom in izdelki. Pohvalili so tudi idejo o “hišni razstavi”!

Pripravila Nataša Gruden

PREDNOVOLETNO SREČANJE 2025–2026

Leta tečejo, hitijo, mi skrbimo, da česa ne zamudimo.

Čas res hitro teče, dvakrat se obrneš okrog, pa je zopet tu novo leto. V gostilni Frfrav v Krašcah pri Moravčah se nas je v soboto, 6. decembra 2025, zbralo kar precej – kljub bojazni, da nas bo tokrat manj.

Ker smo člani iz vse Slovenije, je težko organizirati srečanje v kraju, ki bi vsem odgovarjal. So pa Krašce nekje na sredini, prostor je velik, primeren za invalide, da o hrani ne govorim. Vedno sveže, okusno in cenovno ugodno. Zato pa se Krašc kar držimo. Tu imajo vsak četrtek sveže krvavice, pečenice, pa suhe klobase in salame, tako da veliko članov domov pelje tudi zelo okusne koline.

Posedli smo se za mize, v glavnem že kar na svoja standardna mesta, ter se veselo pozdravili s prijatelji in znanci. Z nekaterimi se nismo videli tudi celo leto. Dekleta z delavnic so nas obdarila z ličnimi darilci, narejenimi na društvu ob sredinih druženjih.

Do uradnega začetka je bilo v restavraciji precej živahno in glasno. Nato pa nas je pozdravil predsednik Vinko Križanec in nas na kratko seznanil s stanjem oz. delom društva ter se zahvalil prizadevnim članom. Pohvalil je športnike, ki se aktivno in uspešno udeležujejo državnih prvenstev. Nato pa nas je povabil tudi na volilni zbor članov, ki se bo odvijal marca 2026.

S sekretarko Nevenko sta nato čestitala in obdarila vse člane, ki so 2025 praznovali okrogle jubileje.

Matjaž je pokazal tudi vse kvačkane in vezene prtičke ter povabil člane k nakupu.

Seveda je tudi Srečko pokazal svoje spretnosti v obliki božično-novoletnih zvezd in ostalih okraskov.

Tokrat nismo organizirali glasbe, saj smo ugotovili, da se ob njej težje pogovarjamo, nam pa je bistveno, da se družimo in pogovorimo, kako smo preživeli preteklo leto, kaj nas tare in kaj veseli. Nas je pa vmes s harmoniko razveseljeval naš Polde.

Po kosilu in klepetu smo se počasi začeli poslavljati. Seveda smo si zaželeli veliko sreče in zdravja v prihajajočem letu, pa da se marca zopet srečamo in izmenjamo dogodivščine.

Zapisala Saša Žgajnar
Foto Tomo Hutter

ZBOR ČLANOV

V soboto, 14. marca 2026, smo se člani društva zbrali pri Frfrav v Krašcah. Vzrok, zbor članov, tokrat po štirih letih spet volilni.

Od 131 rednih članov se nas je zbralo 54. Ker ob predvidenem začetku zbor ni bil sklepčen, (potrebna je 50-odstotna prisotnost), smo začetek prestavili za 15 minut. Zbor članov lahko po odlogu veljavno sklepa, če je prisotnih vsaj 10 rednih članov.

Po obravnavi in sprejemu dnevnega reda smo soglasno potrdili vsa poročila društva. Poročilu o delovanju in financah so sledila poročila nadzornega odbora, komisije za socialno-zdravstvene zadeve in športne komisije). Potrdili smo tudi participacijo v višini 50 evrov in trajanje rehabilitacije 12 dni. Milena je povedala, da smo na Ministrstvo za zdravje že septembra 2025 poslali prošnjo za uvedbo spremljevalcev. Če bo odgovor pozitiven, bomo to seveda z veseljem upoštevali pri organizaciji OR.

Zbor je razrešil dosedanje organe društva in s 52 glasovi za ter dvema glasovoma proti izvolil nove. Novo izvoljeni predsednik Vinko Križanec se je najprej zahvalil za izkazano zaupanje in povedal, da se bo vodstvo trudilo delati po najboljših močeh in bo pravično razdeljevalo bonitete, ki smo jih deležni. Nato je predstavil še delovno-finančni plan za leto 2026.

Po zaključenem uradnem delu smo se posvetili drug drugemu. Ob dobrem kosilu smo si izmenjali prigode, ki so se nam pripetile v času, ko se nismo videli.

Vsakega srečanja smo vedno zelo veseli, saj so to za marsikoga redke priložnosti za druženje s prijatelji. Poslovili smo se z željo, da se kmalu znova vidimo, in sicer maja na spomladanskem pikniku.

Zapisala Saša Žgajnar
Foto Tomo Hutter

SPOMLADANSKI PIKNIK

Bila je sobota, 23. maja, ko smo se člani društva ponovno zbrali pri Ribniku Žeje na že tradicionalnem spomladanskem pikniku. Po dolgem času je bila to prava topla in sončna sobota. Kljub oddaljenosti, gostem prometu in raznim zaporam na naših cestah se nas je zbralo lepo število. Še posebej smo bili veseli članov, ki so gibalno močno ovirani in odvisni od prevoza drugih.

Pred kosilom so se nekateri pomerili v balinanju. Igrali so v dveh parih, in sicer Jordan in Tone ter Nevenka in Bojan. Jordan in Tone sta bila zmagovalca, Nevenka in Bojan pa žal poraženca. Nekateri člani so se odločili, da se bodo pomerili po kosilu, ko si bodo nabrali novih moči. Toda prav hrana jih je nato tako utrudila, da z rekreacijo ni bilo nič.

Leti, leti

Čigav je bližje?

Smo se pa rekreirali besedno. Ker se v takšnem številu vidimo le nekajkrat letno, se seveda medtem marsikaj zgodi, zato je potrebno te stvari tudi predebatirati.

Za hrano in postrežbo je bilo dobro poskrbljeno, terančka je častil Tone, Jože pa nas je presenetil s košaro češenj. Za prevoz je kot običajno poskrbel Tomo. Vsem smo zelo hvaležni.

Kraljica češenj

Gostinska ekipa

Skupni čas je kar prehitro minil. Nekateri so imeli pred seboj dolgo pot do doma in ko je vstal prvi, so za njim odhajali še drugi. Toda bliža se obnovitvena rehabilitacija, na kateri bomo imeli dovolj časa, da se posvetimo drug drugemu.

Besedilo Saša Žgajnar
Foto Tomo Hutter

OBNOVITVENA REHABILITACIJA 2026

OR Laško – 1. skupina, od 8. 6. do 20. 6. 2026

Letos je prva skupina pričela z obnovitveno rehabilitacijo v Laškem v ponedeljek, 8. junija. Do popoldneva se je prijavilo vseh 33 udeležencev, od tega osem samoplačnikov. Dodelili so nam sobe, že dopoldne smo imeli tudi pogovor z zdravnikom, ki nam je določil terapije. Na medicinski recepciji pa smo dobili še zdravstveni karton z urnikom terapij.

Ker je bil prvi dan kar utrudljiv, temperature zunaj pa nenavadno visoke, smo se dogovorili, da se udeleženci OR uradno srečamo naslednji dan.

Začeli smo ga s terapijami, zvečer pa smo se po večerji srečali v Jožefovi sobi. Ponovnega snidenja smo bili vsi veseli. V večini smo bili isti člani kot preteklo leto. Pridružili so se nam pa nekateri člani, ki se lanske OR niso udeležili ali pa so bili v drugih toplicah. Jaz, na primer, sem na novo in v živo spoznala Andreja Snežiča in zakonca Matejo in Damjana Valenčiča. Za popestritev srečanja je poskrbela Olga Štremfelj z branjem kratkih zgodb. Ob koncu druženja smo naredili še gasilsko fotografijo in ugotovili, da nas je kar za en cel razred.

V naslednjih dnevih in vse do konca OR smo redno hodili na terapije. Vmes smo se družili v notranji kavarni ali zunaj na terasi in si privoščili kavico ali kaj drugega, da smo se odžejali. Na enem od druženj je Srečko delil svoje okraske.

Plavanje je prišlo na vrsto popoldne po terapijah. Plavali in telovadili smo v večini v zunanjem bazenu, nekateri pa le v notranjem. Slikanje sta zamudila Vojislav in Marta Skodlar Corn. Na sliki smo Dravica Mihalič, Jože Gantar z ženo Cilko, Tončka Sekula, Vera Skornšek, Mateja in Damjan Valenčič, Olga Štremfelj in Nevenka Gramc.

V četrtek zvečer je Milena pripravila presenečenje. Zbrali smo se na terasi in kljub malo hladnejšemu vremenu igrali tombolo. Milena je poskrbela za pijačo in nagrade, ki so jih poleg nje donirali tudi Srečko, Aida in Thermana. Veliko je bilo zabave in smeha. Obudili smo spomin na leta nazaj, ko je vse prve nagrade dobil Vojislav, in predlagali, da mogoče sploh ne bi igrali, ker bo vse nagrade itak pobral on. Zato mu jih raje kar predamo. Vendar pa se zgodovina tokrat ni ponovila, nagrade so bile razpršene med več članov. Dvakratno srečo je imela le Dravica.

Prijetna druženja in terapije so se zaradi zdravstvenih težav konec tedna žal končale za našo članico Lučko Štebal. Ostali smo v naslednjem tednu z obojim nadaljevali. V sredo zvečer je zdravilišče organiziralo nastop osnovnošolskega pevskega zbora. Bilo je vroče in predvidene so bile večerne plohe. Otroci so odpeli nekaj pesmi, ko je ploha prekinila nastop. Po petih minutah, ko je ploha minila, smo poslušalci vztrajali, otroci pa so z zborovodkinjo in glasbeno spremljavo nadaljevali. Odlično so peli, bili so izjemni.

Naša OR se je hitro bližala koncu. V četrtek zvečer smo se še zadnjič zbrali in si obljubili, da se čim prej spet srečamo. Če ne jeseni na športnih igrah, pa na prednovoletnem srečanju. Janez, mož naše članice Slavice, nam je podaril brezčasno novoletno voščilo. Da bo voščilo prebrano v primernem času, smo se dogovorili, da se dobimo decembra v društvenih prostorih. Zagotovo pa se bomo spet srečali tudi na OR prihodnje leto.

Omeniti želim še nekaj stvari: s svečko smo se spomnili dolgoletnega vodje prve skupine Laško Aleksandra Beccarija – Sašota.

Obiskala nas je članica Dragica iz Trbovelj. V drugem tednu se nam je pridružila Sonja z možem, ki je na okrevanju po operaciji. Žal nas je zaradi zdravstvenih težav dan pred zaključkom zapustila še Anica Pušnik.

Skratka ves čas se nam je dogajalo. Pa še vreme je bilo muhasto: od hladnih noči na začetku, do vročih, pravzaprav prevročih dni na koncu. Da ne govorim o plohah z jasnega neba …

Vsi pa smo bili zadovoljni s kakovostnimi terapijami. Strežno osebje je bilo prijazno in vedno pripravljeno pomagati. Hrana je bila odlična in tako raznovrstna, da je res vsak lahko našel kaj zase.

Se vidimo prihodnje leto.

Besedilo Nevenka Gramc
Foto Marta Skodlar Corn, Cilka Gantar, Milena Selan, Nevenka Gramc

OR Pacug – od 11. 6. do 23. 6. 2026

V četrtek, 11. junija 2026, se je pričela obnovitvena rehabilitacija v Pacugu. Moja prijateljica Nada se v tem terminu rehabilitacije ni mogla udeležiti, zato sem se tja odpeljala s Cveto. Iz Ljubljane sva se odpeljali ob 13. uri. Malo sva bili pozni, saj Cveta ne pozna Ljubljane in me je težko našla. Vožnja je bila prijetna, tudi vročine ni bilo. Ob pol treh sva prispeli v Strunjan, in ker sva kosilo v Pacugu že zamudili, sva se ustavili v gostilni Sosič ter nekaj pojedli. Račun naju je precej neprijetno presenetil.

V Pacug sva prispeli ob 15.30 in se prijavili na recepciji, kjer sva tudi dobili ključ najine sobe. Sledil je pregled pri zdravnici, ki nama je predpisala ustrezne terapije.

Naslednji dan smo pričeli s fizioterapijo. Letos je bilo več fizioterapevtov, vsaj devet sem jih naštela, lahko pa, da je bil še kakšen več. Ker nimajo klimatiziranih prostorov, nas je fizioterapija še dodatno utrudila.

V nedeljo je Džemo priskrbel dobro glasbo, ojačano z zvočnikom, po večerji pa se je pričel žur.

Med tednom se ni dogajalo kaj posebnega: vsak dan fizioterapija in plavanje v bazenu, kjer je voda merila od 24 do 29 stopinj.

V torek je Petra, vodja fizioterapevtov, ki je naslednji dan odhajala na dopust v Egipt, zbrala vse udeležence obnovitvene rehabilitacije skupaj z vsemi fizioterapevti in naredila skupinsko fotografijo.

Tudi tokrat smo bili v istem terminu stari znanci: Mojca, Uroš, Nataša, Aleš, Lojzka, Tine, Simona, Džemo, Benjamin, Jurij, Jaka, Ivana …

Zadnji dan sva se po končani fizioterapiji ob 13. uri odpeljali proti Ljubljani, Cveta nato še v Zagorje. Bili sva utrujeni, a se že veseliva naslednjega leta, ko bova spet gostovali v Pacugu.

Besedilo in foto Duška Černe

OR Zreče – od 26. 7. do 7. 8. 2026

Obnovitvene rehabilitacije v Zrečah se je udeležilo 14 članov in trije spremljevalci.

Na določen dan smo vsi prispeli dopoldan, se namestili po sobah in nato šli na kosilo. Prvi dan je bil bolj umirjen. Urediti je bilo treba še drobne stvari, ki so manjkale v sobah. Popoldan smo opravili pregled pri zdravniku, zvečer smo se zbrali v posebnem prostoru pri kaminu in malo nazdravili našemu prihodu. Pogovor je tekel o tem, kaj vse se je zgodilo v času, ko se nismo vdeli. Pozdravila in predstavila sem dve novi članici, ki sta se rehabilitacije v Zrečah udeležili prvič in ju seznanila, kako in kje potekajo terapije, ter vsem zaželela prijetno bivanje. Razdelila sem tudi terapevtske kartone.

Naslednji dan smo že zelo zgodaj začeli s terapijami.

Nekateri člani so letos na terapije prihajali z električnimi skuterji, za eno članico je poskrbelo

društvo z društvenim skuterjem, drugi član pa je pridobil lastni skuter, tako da jim prihodi na terapije niso bili tako naporni.

Ob večerih smo se veliko družili in se pogovarjali, nekateri so kartali, uživali smo tudi ob zvokih glasbe na zunanji terasi.

Predavanja o zdravstvenih težavah in kako z njimi živeti se je udeležila le peščica članov.

Zadnji večer smo se še enkrat zbrali, si zaželeli, da se ob letu spet srečamo in naj leto mine z veliko energije in s čim manj bolečini.

Besedilo in foto Ana Kleč

OR Laško – 2. skupina, od 27. 7. do 8. 8. 26

Priprave na obnovitveno rehabilitacijo v Laškem so se začele že v spomladanskem obdobju. Vodstvo društva Paras se je sprotno odzivalo na pobude in predloge. Priča smo bili večnemu boju med kapitalom in dogovorjenimi storitvami OR. Zadnji pomembni uspeh na tem področju je bil zagotavljanje brezplačnega prenosnega hladilnika za hrambo zdravil za diabetične bolnike.

Žal pa nas je kruto življenje postavilo pred dejstvo, da smo izgubili pomembnega člana naše druščine, ki je bil v preteklosti veteran skupine OR v Laškem. To je bil Anton Iskra – neuničljiv borec za zagotavljanje pravic človeka vrednega življenja tako na lokalnem kot tudi na nacionalnem nivoju.

Anton Iskra – prvi z desne

ŠE VEDNO JE MED NAMI – neuničljiva sila za uveljavljanje pravic invalidov v okolju delovanja. Bil je in bo ostal borec za vse invalide oz. osebe s posebnimi potrebami.

Na obnovitveni rehabilitaciji smo imeli dva sestanka in več druženj, na katerih smo se dogovarjali in analizirali izvajanje obnovitvene rehabilitacije.

Poleg prostega kopanja smo imeli vsak dan še po tri terapije dnevno.

Druženje je bilo stalnica našega delovanja. Sestavni del OR je bila izmenjava pozitivnih

praks delovanja v okoljih našega življenja. Posamezni člani skupine (Ivan Kosec, Marinko Popovič) so zagotovili dodaten program, in sicer brezplačen panoramski prevoz invalidov po Laškem in možnost ogleda galerije v Domu upokojencev Laško. Priprave na te dodatne programe bi bilo smiselno izvesti pred odhodom na OR.

V sklopu skupine smo imeli tudi samoplačnike, ker nam ZZZS ni dodelil nobenega spremljevalca. Izvedba OR v letu 2026 je ponovno pokazala, da na obnovitveni rehabilitacije potrebujemo obveznega asistenta oz. spremljevalca. Zaradi starostne strukture (vsako leto smo starejši, poleg paralize imamo vse več pridruženih diagnoz, kot so demenca, post-polio sindrom … Imamo tudi vedno več invalidov s paralizo, ki jim pridobljene diagnoze zaradi starosti onemogočajo udeležbo na obnovitveni rehabilitaciji.

NA SESTANKU SMO SE DOGOVORILI za celoletno pomoč pri uveljavljanju pravic iz zakonov: *Zakon za zdravstveno zavarovanje Slovenije; Zakona pokojninskega in invalidskega zavarovanja; Oprostitve cestne takse; Oprostitve RTV naročnine; Pridobitev parkirne karte za invalide; uveljavljanja pravic iz Zakona o celostni oskrbi starejših; Pridobitev evropske kartice ugodnosti, Pridobitev evropskega ključa za invalide.* Za to pomoč se bomo dogovarjali in jo izvajali prek e-mailov.

V vodstvu društva si bomo pomagali pri vlaganju vlog za uveljavljanju teh pravic.

Invalidi z otroško paralizo smo neuničljiva sila. Ko so me peljali na infekcijsko kliniko, je medicinska sestra celo pot molila, da bi preživel prevoz. Preživel sem to krizo. Nisem hotel umreti. Postal sem borec, ki je moral izkoristiti vse preostale razvojne osebne potenciale, ki mu jih je pustila kruta usoda – otroška paraliza.

Mati invalida Dejana Fabčiča je rekla: »Moj sin je invalid v nogah, ni invalid v glavi.« Druga mati je po dolgotrajni hospitalizaciji sina rekla: »Moj sin bo eno leto doma, da bo vedel, kaj je družina«. To so bile borke takratnega časa.

Naše matere in očetje so in bodo ostali HEROJI NAŠEGA ŽIVLJENJA.

Vodja OR Laško
mag. Valter Adamič

DRAGI NAŠ TONE,

pride trenutek, ko izgubiš ljubo osebo, in šele takrat ugotoviš, kako ti manjka. Ja, Tone pogrešali smo te na hodniku terapij in ob mizi na kavici. Znal si se pošaliti in s pozitivno energijo premagovati svoje zdravstvene težave, ki so se nenehno pojavljale.

Počivaj v miru!

Ljudmila Milka Žlabornik

OR Moravske toplice – 1. skupina, od 20. 8. do 1. 9. 2026

V času od 20. avgusta do 1. septembra 2026 smo se člani društva, ki smo se odločili za rehabilitacijo v Moravskih Toplicah, tam tudi zbrali. Skupina je štela 20 članov in nekaj spremljevalcev, vodja skupine Slavko pa je budno pazil na nas.

Najprej nas je seveda čakal pregled pri zdravniku, ki nam je dodelil ustrezne terapije. Večina nas je z njimi pričela že na dan prihoda.

Žal smo že na poti do prostorov s terapijami opazili, da je zunanji bazen hotela Termal brez vode, prazen. Razočaranje je bilo veliko.

Nekateri smo se zato hodili kopat v hotel Ajda, nekateri v Terme 3000, vendar je bilo druženja v bazenih manj kot pretekla leta.

Smo pa tri dni pred zaključkom rehabilitacije dočakali tudi odprtje bazena hotela Termal.

Terapij smo se redno udeleževali, kar se nam bo zagotovo koristilo vse leto.

V kotičku pred bazenom smo se ob večerih večkrat družili. Igrali smo družabne igre, tombolo ali pa le klepetali. Vinko je skrbel, da nismo bili žejni, nagrade za tombolo pa so prispevali Milena, Drago in moja malenkost.

Tudi vreme nam je služilo, doletela nas je le ena močna nočna nevihta, ki je podrla tudi mogočni hrast.

Vse je teklo gladko, minimalne zaplete smo reševali sproti. Osebju, ki je skrbelo za nas (od gospoda Blaža, prijaznih receptorjev, terapevtov do natakarjev …), se hvaležno zahvaljujemo, saj so se vedno trudili ugoditi našim željam.

Časa žal ne moremo ustaviti, tako da je prišel tudi trenutek, ko smo morali Moravce zapustiti. Verjamemo pa, da se bomo spet vrnili.

Besedilo in foto Saša Žgajnar

OR Moravske toplice – 2. skupina, od 2. 10. do 14. 10. 2026

V času od 2. do 14. oktobra 2026 se je še zadnja skupina 13 članov iz našega društva udeležila obnovitvene rehabilitacije v Hotelu Termal v Moravskih toplicah.

Tokrat je bil prvi dan zelo drugačen, saj smo pričeli že v jutranjih urah z zdravniškimi pregledi in takoj tudi s terapijami. V sobe pa smo se lahko namestili šele po 14. uri, kar je predstavljalo za večino napor, saj smo morali na pot že v zelo zgodnjih jutranjih urah.

Zvečer smo se sestali na krajšem uvodnem sestanku, kjer smo se pogovorili o vseh aktualnih zadevah. Skoraj vsi smo bili nameščeni v prenovljene sobe hotela, ki so lepe, imajo pa pomanjkljivost, ki predstavlja za invalide veliko težavo – vrata v kopalnico se res zelo težko odpirajo, saj so opremljena z avtomatskim zapiralom. Opozorili smo pristojne na ta problem, prosili, da nam vrata sprostijo, vendar so odgovorili, da so vrata še v garanciji in za njih skrbi izvajalec.

Uvodni sestanek

Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, izkoristili smo tople sončne dneve, se po končanih terapijah družili v bazenu in tudi na kavici v bližnjih lokalih. Za teden dni so se nam pridružili tudi člani društva, ki so si sami plačali bivanje. V »našem« kotičku smo jim pripravili uvodno druženje, Polde je ves večer igral na harmoniko, ostali pa smo malo tudi zapeli.

V sredo zvečer smo imeli zopet druženje s tombolo in nagradami, poskrbeli smo tudi za pijačo ter prigrizke, druženje pa se je zavleklo v pozne večerne ure.

Druženjem kar ni bilo konca, vedno znova smo našli vzrok, da se dobimo v našem kotičku in tako smo se tudi poslovili od pridruženih članov na večer pred njihovim odhodom.

V ponedeljek smo praznovali Sonjin rojstni dan. Slavljenka nam je pripravila druženje s prigrizki, torto in pijačo. Zapeli smo ji ob spremljavi harmonike in druženje je bilo prav prijetno.

Dnevi so hitro minevali, redno smo se udeleževali terapij, se srečevali na hodnikih, v bazenu in restavraciji. Ta druženja nam res veliko pomenijo, postali smo prijatelji s podobnimi zdravstvenimi težavami, ki se v določenih situacijah razumemo tudi brez besed, hecamo in zabavamo se na svoj način in na svoj račun.

Dan pred odhodom domov smo organizirali še poslovilno druženje, ki je bilo lepo in zabavno, prepevali smo ob zvokih harmonike ter znova odšli pozno spat.

Naslednje jutro smo se odpravili vsak na svoj konec Slovenije, se pa že veselimo naslednje obnovitvene rehabilitacije.

Zapisala Polona Hutter
Foto Tomo Hutter

KULTURA

DRAGA MOJA KAVA

Draga moja kava Bar,
samo še zate mi je mar.

Tako kipeča in dišeča,
ti si moja majhna sreča.

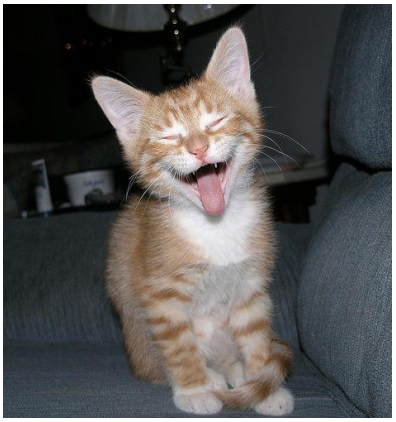
Zjutraj nežno me zbudiš,
z aromo svojo mi spregovoriš.

Ne obljubljaš in ne lažeš,
vse najboljše od sebe daješ.

Tebi zvesta bom ostala,
ker le ti prijateljica si ta prava.

Draga moja kava Bar,
ti ljudem si velik dar.

Avtorica Marija Kralj

VERZI ???

Danes ne grejo mi verzi iz ust!
Samo to vem,da ne prihaja zdaj Pust.
Prihaja vroče poletje
in z njim vsemogočno gretje.

Morda zdaj čakate sonetni venec?
Za to umetnost sem velik še zelenec!
Vsem zbranim naj bo znano,
da zelo lepo ravnate z mano.

Sedaj odložila svinčnik bom svoj
in glejte, da pesem ne bo šla na gnoj!
Veselja poleti in sreča prelestna ...
želi vam vsem skupaj teta iz mesta.

Avtorica Lenči V.

V A B I L O

Tudi to sezono smo se v društvu odločili, da si bomo predstave v gledališču ogledali v sklopu abonmaja 2026/2027. V ponudbi so štiri karte za osem gledaliških predstav v Špasteatru v Mengšu.

Iz gledališča nas bodo sproti obveščali o datumu in vrsti gledališke predstave. Zato zainteresirane vabimo, da pokličejo na društvo v času uradnih ur in se prijavijo, mi pa vas bomo glede na seznam prijavljenih pravočasno obvestili o predstavi.

LEPO VABLJENI!

ŠPORT

PARAŠPORTNIK LETA 2025

Na Brdu pri Kranju je v četrtek, 18. decembra 2025, že 31-ič potekala prireditev PARAŠPORTNIK LETA, ki jo je organizirala Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite. Prireditve sva se udeležila z Vladom Sokačem.

Podeljena so bila priznanja najboljšim parašportnicam in parašportnikom, zahvalili pa smo se tudi vsem, ki so pripomogli k razvoju parašporta. Kot že nekaj let sta tudi tokrat prireditev vodila Mateja Pintar Pustovrh in Saša Jerkovič, popestrili pa so jo paraplesalci Neža, Brina in Nika ter repar Rok Trkaj.

Zbrane sta nagovorila in jim čestitala slavnostna govornica dr. Nataša Pirc Musar, predsednica Republike Slovenije, in Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja.

Parašportnica leta je že tretjič postala atletinja **Leja Glojnarič**, ki je na olimpijadi gluhih osvojila tri bronasta odličja. Prav tako tretjič pa je **parašportnik** leta postal **Marino Kegl**, ki je v tenisu osvojil 3. mesto na odprtem prvenstvu Avstralije in 4. mesto na olimpijadi gluhih.

Ekipa leta je znova postala **ženska reprezentanca odbojke sede**, ki je na evropskem prvenstvu osvojila 4. mesto.

Zlati znak Zveze ŠIS-SPK, najvišje posamično priznanje, je prejela Leja Glojnarič. **Srebrni znak** so prejeli tenisač Marino Kegl, atletinja Iris Breganski, plavalec Alessandro Ambrožič in atlet Tadej Enci, ki so na olimpijadi gluhih dosegli mesta od četrtega do šestega. **Bronasti znak** so prejeli športniki za dosežke na svetovnih prvenstvih v neparalimpijskih panogah, med njimi uspešni paraplezalci Manca Smrekar, Tanja Glušič in Matej Arh, biljardisti Matej Brajkovič, David Slaček in Blaž Rus ter paraplesalci Nika Bratuš, Nastija Fijolič in Amir Alibabič.

Plakete Zveze ŠIS-SPK so v letu 2025 prejeli Alen Kobilica, Gregor Habjan, Ciril Podbregar in Živa Lavrinc, ki so s svojim delom pomembno zaznamovali razvoj slovenskega športa.

Letos je bil podeljen tudi **Znak Zveze ŠIS-SPK** za športno udejstvovanje, ki ga je prejela Slovenska reprezentanca na Svetovnih igrah

specialne olimpijade v Torinu, kjer je prejela kar dvajset medalj, od tega pet zlatih, sedem srebrnih in osem bronastih. Medalje so bile osvojene v treh panogah: smučarskem teku, alpskem smučanju in krpljanju, pri čemer je treba posebej poudariti tudi delo trenerjev in spremljevalcev.

Perspektivna mlada športnika sta postala paranamiznoteniška igralka Karin Praček in plavalec Alessandro Ambrožič.

Priznanje **prijatelja parašporta 50 let** sta prejela **naša člana Mira in Jordan Jakin**.

Priznanje **prijatelji parašporta** so prejeli še Andrej Novotny, Janez Hudej, dr. Neža Majdič in dr. Boro Štrumbelj.

Poklonili smo se tudi spominu na Gorazda Vecka, Jožeta Globokarja, Pavlo Sitar, Martina Gorenca, Danico Oman, Igorja Dubrovskega in Davorja Komarja.

Vsem iskrene čestitke!

Zapisal Bojan Fijavž
Foto Bojan Fijavž in Zveza ŠIS -SPK

INVALIDSKA LIGA MESTA LJUBLJANA 2026 – KEGLJANJE – BORBENE TEKME

Tako kot že pretekla leta je tudi v letu 2025 potekalo kegljanje v okviru Invalidske lige mesta Ljubljana. Izvajalec tekmovanje je bilo Športno društvo Invalid Ljubljana, liga pa je potekala od 8. aprila do 18. novembra 2025.

Tekme so se odvijale na kegljišču Društva vojnih invalidov Ljubljana. Tu imamo tudi sicer redne treninge.

Kegljanja so se udeležila štiri društva: Društvo paralitikov Slovenije, Društvo vojnih invalidov Ljubljana, Društvo invalidov Ljubljana Vič Rudnik in Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine. **Naše društvo** v sestavi Mateja Jesenšek, Bojan Fijavž, Ivan Palčič, Vlado Sokać, Tomo Hutter in Anton Glad si je prikegljalo **drugo mesto** in srebrni pokal.

Tudi posamezno so naši člani dosegli lepe rezultate. V svoji kategoriji je **Mateja Jesenšek** zasedla prvo mesto in **zlato medaljo**, **Tomo Hutter** pa odlično drugo mesto in **srebrno medaljo**.

Nove lige MOL se že vsi veselimo.

Zapisal Anton Glad
Foto Tomo Hutter

DP V HITROPOTEZNEM ŠAHU (posamično)

V Dolu pri Hrastniku je v soboto, 28. 2. 2026, v organizaciji Zveze ŠIS – SPK in izvedbi DI Hrastnik potekalo Državno prvenstvo v hitropoteznem šahu v posamični konkurenci. Udeležilo se ga je 16 šahistk in 33 šahistov. Najbolje sta se odrezala in si priigrala zlato medaljo Majda Kovač iz Društva invalidov Murska Sobota in Vladimir Hevir iz Društva invalidov Maribor.

Naše društvo je kot že večino let zastopal Srečko Obolnar in si izmed 33 šahistov priigral 22. mesto.

Čestitke!

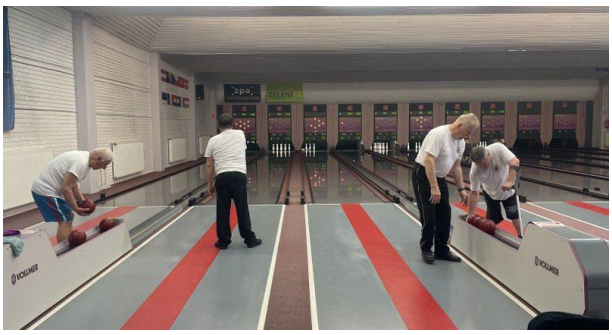
Besedilo Anton Glad
Foto Zveza ŠIS – SPK

DP V KEGLJANJU

Na kegljišču Golovec v Celju je v soboto, 16. maja 2026, potekalo državno prvenstvo v kegljanju. Organizirala in izvedla ga je ZŠIS – SPK, za sodniško službo pa so poskrbeli sodniki iz domačega kegljaškega kluba. Vse od jutra do popoldneva je tekmovanje potekalo na osmih stezah.

Tekmovali so v osmih moških in petih ženskih kategorijah. Naši fantje so se pomerili v kategoriji K-2. Zlato je odnesel Vlado Sokač, bron pa Bojan Fijavž. Tone Glad je bil četrti in Ivan Palčič peti. V ženski kategoriji K-2 si je zlato prikegljala Mateja Jesenšek.

Vsem iskrene čestitke!

Vir ZŠIS – SPK

DP V PARAPLAVNJU

V soboto, 6. junija 2026, je na olimpijskem bazenu v Brestanici potekalo državno prvenstvo v paraplavanju. Tekmovanje je organizirala Zveza ŠIS – SPK, izvedlo pa ŠD Plavalček, ki ga vodi Tatjana Lapuh. Bilo je množično obiskano, tekmovale so paraplavalke in paraplavalci iz kar desetih različnih organizacij.

Naše društvo sta, kot vsako leto, zastopala Mira in Jordan Jakin. Mira je v kategoriji S7 50 m prosto (Ž) s časom 1:04.92 osvojila zlato medaljo, Jordan pa v kategoriji S8 kar dve zlati medalji, in sicer v plavanju 50 m prosto (M) s časom 42.25 in plavanju 50 m hrbtno (M) s časom 54.17.

Obema iskrene čestitke.

Vir Zveza ŠIS - SPK

DP V RIBOLOVU

V soboto, 4. julija 2026, je v Velenju na Škalskem jezeru potekalo državno prvenstvo v lovu rib s plovcem, ki ga je za Zvezo ŠIS – SPK izvedla Ribiška zveza Velenje. Tekmovanje je potekalo v ženski in moški konkurenci, v stoječi in sedeči kategoriji. Sodelovalo je 39 tekmovalk in tekmovalcev. Naslove državnih prvakov so osvojili: Marjeta Studenčnik (DI Mežiške doline / ženske stoje), Leon Jurkovič (DP Murska Sobota / moški sede) in Franjo Zvonar (MDI Šaleške doline Velenje / moški stoje).

Naše društvo že nekaj let zastopa Janez Bregar, ki si je »pripribaril« 26. mesto.

Čestitke!

Vir Zveza ŠIS - SPK

DP V PARANAMIZNEM TENISU

V soboto, 17. oktobra 2026, se je že devetič v organizaciji in izvedbi Športnega centra Livada v Novem mestu in Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja (Zveza ŠIS – SPK) odvijalo državno prvenstvo v paranamiznem tenisu.

V različnih kategorijah (glede na stopnjo invalidnosti) se je pomerilo blizu 80 športnic in športnikov invalidov.

Tekmovalce in tekmovalke, njihove trenerje, spremljevalce in navijače sta na slovesni otvoritvi tekmovanja nagovorila Žiga Kobaševič, strokovni sodelavec Zveze ŠIS – SPK, in Uroš Slatinšek v vlogi gostitelja.

Naše društvo so zastopali: v kategoriji NTŽ4-5 Mira Jakin, v kategoriji NT-6 Zdravko Kišek, v kategoriji NT-8 Jordan Jakin in Janez Bregar in v kategoriji NT-10 Jože Tomažin. Odrezali so se odlično. Jordan je osvojil zlato, Janez in Jože srebro in Mira bron. Udeležbe se zaradi poškodbe ni udeležil Jani Palčič.

Čestitke vsem!

Vir Zveza ŠIS -SPK

JESENSKE ŠPORTNE IGRE

Na lep jesenski dan smo se člani društva v soboto, 17. oktobra 2026, zbrali v športnih prostorih Društva vojnih invalidov v Ljubljani, kjer so se odvijale že 15. jesenske športne igre.

Iger se je udeležilo lepo število članov, kar seveda pomeni, da smo željni medsebojnega druženja, zato se na te dogodke pripeljemo z vseh koncev Slovenije.

Zbirati smo se začeli ob pol enajstih. Razporedili smo se po željenih panogah, ob enajstih pa se je začelo zares. Pomerili smo se v kegljanju,

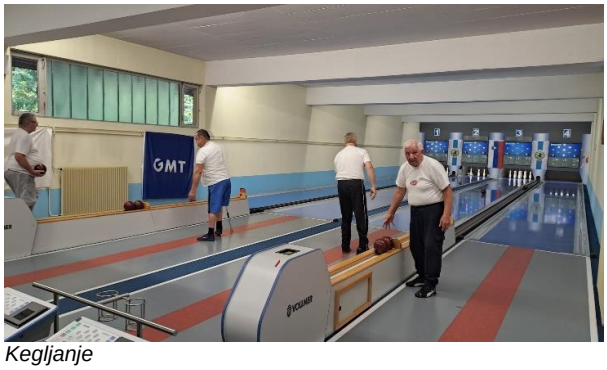
šahu, pikadu, kartanju, igri Človek ne jezi se in klepetu.

Vse več članov se zaradi fizične oviranosti ne more pomeriti v običajnih športnih panogah, čeprav si tega še vedno želijo. Zato pa se lahko merijo v kartanju, igri Človek ne jezi se ipd. Že samo druženje članom, ki večino časa preživijo doma, ogromno pomeni.

Kegljanje

Pikado

Igra »človek ne jezi se«

Tarok

Šah

Letos je žal odpadlo tekmovanje v namiznem tenisu. Člani, ki naj bi tekmovali, so se udeležili državnega prvenstva v namiznem tenisu, ki se je na žalost odvijalo istočasno. So se pa zato tam odlično odrezali.

Polona, Milena in Marina so poskrbeli za vso organizacijo. Za domače pecivo in teranček pa je, kot že vsa leta, poskrbela Dravica in z njo še nekateri člani. Vsem najlepša hvala.

Najuspešnejši so po zaključku tekmovanja prejeli diplomo in čokolado. Seveda smo bili uspešni vsi. Nekateri bolj, drugi malo manj. Trudili smo se pa prav vsi.

V **kegljanju** so bili:

1. Tomo Hutter
2. Bojan Fijavž
3. Anton Glad

V **šahu**:

1. Ciril Logar
2. Zvonko Rutar
3. Nevenka Gramc

V **pikadu**:

1. Jože Žgajnar
2. Leonida Cvirn
3. Marija Kralj

V **taroku**:

1. Nada Lončar
2. Marina Bubola
3. Nataša Gruden

V igri **Človek ne jezi se** – 1. skupina:

1. Duška Černe
2. Marija Kralj
3. Sonja Rutar

V igri **Človek ne jezi se** – 2. skupina:

1. Marta Filipašič
2. Leonida Cvirn
3. Marija Žavcer

Po »napornem tekmovanju« so se začeli oglašati naši želodčki. Tudi za to je bilo poskrbljeno. Edi je pripeljal bogato kosilo, ki sta ga Milena in Polona uspešno naložili na krožnike. Nataša, Milena, Marija in Tomo so jih pridno znosili na mize in kasneje še z mize. Hvala vsem.

Ker pa je vsakega lepega enkrat konec, se je to zgodilo tudi nam. Žal. Nekateri so se odpeljali na Primorsko, drugi na Dolenjsko, pa na Gorenjsko … Se pa že veselimo naslednjega druženja, ki bo konec novembra v Moravčah, ko se bomo poslavljali od starega in se veselili novega leta.

Zapisala Saša Žgajnar
Foto Saša Žgajnar in Tomo Hutter

V LETU 2026 SO SE POSLOVILI:

- Jože Ertl – 29. 1. 2026
- Fanika Lošdorfer – 12. 2. 2026
- Branko Seljak – 21. 6. 2026
- Anton Iskra – 4. 7. 2026

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.

Simon Gregorčič

INVALIDSKI PRIPOMOČKI:

Društvo ima na voljo **električni invalidski voziček** (slika), ki ga z veseljem podarimo članu, ki ga potrebuje. Za več informacij o uporabi vozička se obrnite na g. Fidlerja. Telefonsko številko dobite na društvu. Veseli bomo, če bo voziček komu olajšal vsakdan in mu izboljšal kakovost življenja.

Ugodno se prodaja tudi **nov skuter**, ki ga je preminula Fanika Lošdorfer uporabila le enkrat.

Za dodatne informacije pokličite na telefon 041 662 837 (Drago).

ZAHVALA

Zahvaljujemo se našemu podpornemu članu Dragu Lošdorferju za podarjeno sliko z ročnimi deli njegove, žal pokojne, Fanike – dolgoletne članice našega društva.

Fanika nas je vedno obdajala z veseljem, optimizmom, voljo do življenja, skratka bila je naš sonček. Z veseljem je sodelovala na delavnicah ročnih del na sedežu društva in večkrat je prav ona prišla na delavnico z novo idejo kaj in kako kaj ustvariti.

Nikoli ni odrekla sodelovanja na kulturnih večerih, ki smo jih prirejali v okviru obnovitvene rehabilitacije. Žal nam jo je vzela bolezen in pridružila se je našim prijateljem »tam zgoraj«.

Nastop v skeču

Slika, sestavljena iz drobnih kristalčkov, krasi sobo ročnih del, na njej si spočijemo oči, prikliče pa nam tudi lepe spomine na naše skupno preživete dni. Na zadnji strani slike je tudi prelepo posvetilo.

Drago, najlepša hvala!

Saša Žgajnar v imenu društva

PREGOVORI

Dajati je veselje,
sprejemati obveza.

Ne govori: »Jutri bom.«
Kdo ti zagotavlja jutrišnji dan?

Pravljice so za romantike,
realnost za junake.

Bolje je imeti gram Božje milosti
kot tono zlata.

Največje bitke se odigrajo v človeku
in ne na bojnem polju.

Če že dolgo nisi zadovoljen s svojim življenjem, pojdi v bolnišnice; spremil boš svoje mišljenje.

Resnica ima malo prijateljev.

Več je vredna čista vest kot vsi zakladi sveta.

Pripravila Marija Kralj

RAZGIBAJMO MOŽGANE

Vaja 1: Iz spodnjih črk sestavite besede. Vsako črko lahko v eni besedi uporabite le enkrat.

M
U Z
A E
D A
S G

_____
_____
_____
_____
_____

Rešitev: *zmaga, muza, meduza, zmaga, guma, med, dama, zmeda, suma, masa.*

Vaja 2: Katera zelišča iščemo? Premešajte črke, da dobite pravo besedo.

AGIRONO - _____
MELIREHAK - _____
TJŽEAKVEŠNŽA - _____
JRONABDK - _____
JAŽLJEB - _____
LSAIEM - _____

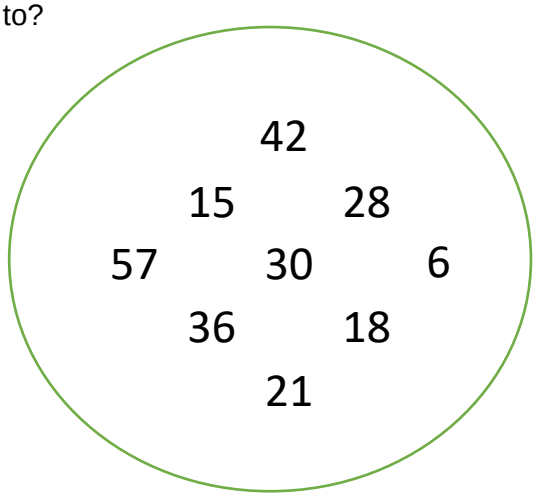
Rešitev: *origano, hermelika, šentjanževka, drobnjak, žajbelj, melisa.*

Vaja 3: Poiščite logično zaporedje in vpišite število v zadnji kvadrat.

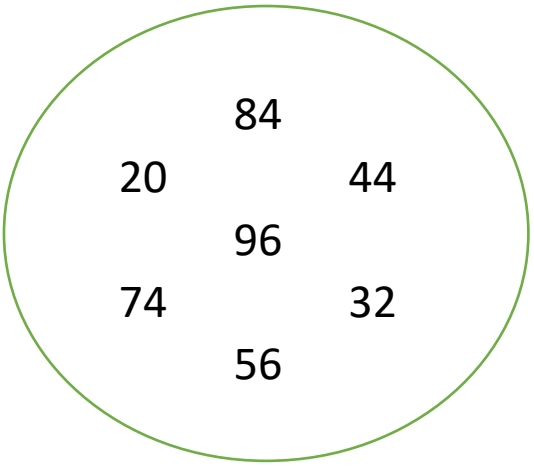
24	35	48	63	?

Rešitev: *to število je 80 (4x6, 5x7, 6x8, 7x9, **8x10**).*

Vaja 4: V vsaki elipsi je en vsiljivec. Kateri števili sta to?

Rešitev: *To število je **28**, ki edino ni deljivo s 3.*

Rešitev: *To število je **74**, ki edino ni deljivo s 4.*

Vaja 5: Napišite 10 besed, ki se začnejo na črki **ZR**.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Rešitev: *zrak, zrcalo, zračnik, zrezek, zrno, zrnce, zrcalce, zračnica, zračnik, zrelost, zračnost, zrelost .*

Vaja 6: Vsako aritmetično nalogo rešite na pamet, brez računala:

37 + 13 = _____	37 x 13 = _____
96 + 19 = _____	46 x 21 = _____
63 + 39 = _____	8 x 47 = _____
97 + 198 = _____	31 x 13 = _____
117 – 23 = _____	875 : 25 = _____
98 – 19 = _____	720 : 20 = _____
96 – 37 = _____	558 : 9 = _____
481 – 198 = _____	891 : 33 = _____

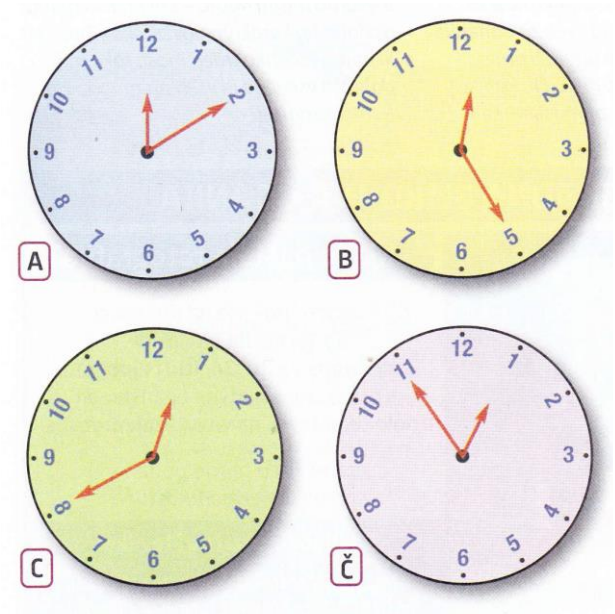
Rešitev: *Seštevanje 50, 115, 102, 295, odštevanje 94, 79, 59, 283, množenje 481, 966, 376, 403, deljenje 35, 36, 62, 27.*

Vaja 7: Vstavite manjkajočo besedo (pajčevin, jabolka, roge, nebesa, dlako, žanje, juha, ogenj, strašilo, kačo, ločar, krčmar, vinu, kožuh, kokoš, malo, strast, oko).

Kmet seje, krčmar _____. Lepe krčme ne zida _____, ampak pivci. V _____ se jih več utopi kakor v vodi. Polž _____ pokaže, kadar ga nihče ne vidi. Lačna vrana se ne zmeni za _____. Nobena _____ se ne poje tako vroča, kakor se skuha. Slaba gospodinja je kakor _____, več ko ima, več razmeče. Volk _____ menja, nravi pa nikoli. Kjer je dim, je tudi _____. Vsak _____ svoje lonce hvali. Če veter ne bi raztrgal _____, bi svet prepredle. Dobro živi, komur je _____ zadosti. Česar _____ ne vidi, tega si srce želi. _____ so najbolj cenjena, ko jih zmanjka. Vsak raj ima svojo _____. Kadar _____ govori, pameti ni. Lisica je volku služila, pa je _____ izgubila. Dobra vaga v _____ pomaga.

Rešitev: *žanje, krčmar, vinu, roge, strašilo, juha, kokoš, dlako, ogenj, lončar, pajčevin, malo, oko, jabolka, kačo, strast, kožuh, mesu.*

Vaja 8: Dve od naslednjih ur kažeta za četrt ure napačen čas, tretja pa prehiteva. Ugotovite, katera od ur kaže točen čas.

Rešitev: *Točen čas (12.25) kaže ura B. Ura A zaostaja za četrt ure, ura C prehiteva za četrt, ura Č pa za pol ure.*

Vaja 9: Uganke

a) Moja mama ima štiri otroke. Prvi je Mare, drugi je Meta, tretji je Mita. Kako je ime četrtemu?
b) Pred vami je sod, poln jabolk. Vzamete tri jabolka. Koliko jih imate?
c) V sobi je pet bratov: prvi bere knjigo, drugi kuha, tretji igra šah, četrti piše nalogo. Kaj počne peti brat?
d) Oče ima štiri hčere. Vsaka hči ima enega brata. Koliko otrok ima oče?
e) Na strehi je 100 ptic. Lovec ustreli eno ptico. Koliko ptic ostane na strehi?

f) Kaj se pojavi enkrat v minuti, dvakrat v sekundi in nikoli v letu?
g) Kaj lahko potuje po vsem svetu, čeprav je vedno na istem mestu?
h) Kaj je nič in se vedno za številko šteje?
i) Mrzel sem, kadar grejem, kar bi sicer konec vzelo?
j) Kdo se poti, kadar je mraz?

Rešitev: ***a)*** *vaše ime – če je tvoja mama, pomeni, da ste eden izmed njenih otrok);* ***b)*** *tri;* ***c)*** *peti brat igra šah s tretjim, saj sta za šah potrebna dva igralca* ***d)*** *oče ima pet otrok* ***e)*** *nobene, ker ob strelu odletijo vse* ***f)*** *črka M* ***g)*** *poštna znamka* ***h)*** *število 0* ***i)*** *led* ***j)*** *kamin*

Vaja 10: Uredite črke tako, da dobite vrsto zelenjave.

LEZEJ _____
TELJPERŠI _____
ČUBA _____
TAČACEV _____
PAER _____
REKOJEN _____
CAMNALAN _____
TOVHOR _____
LATOSA _____
NEZALE _____
REKON _____
KEDRVE _____

Rešitev: *zelje, peteršilj, buča, cvetača, repa, korenje, malancan, ohrovt, solata, zelena, koren, redkev.*

Vaja 12: Devetka (sudoku) – prazna polja izpolnite tako, da bodo v vsaki vrstici in vsakem stolpcu vse številke od 1 so 9. To velja tudi za vsak kvadrat 3 x 3.

8		2			5		3	
			1			2		6
	9				2		7	
7		3		1	9		6	
	4					9		7
2			4			8		
9						3		1
		8	6	4			5	
4				3			8	

Rešitev:

8	6	2	7	9	5	1	3	4
5	3	7	1	8	4	2	9	6
1	9	4	3	6	2	5	7	8
7	8	3	2	1	9	4	6	5
6	4	1	8	5	3	9	2	7
2	5	9	4	7	6	8	1	3
9	7	6	5	2	8	3	4	1
3	2	8	6	4	1	7	5	9
4	1	5	9	3	7	6	8	2

Pripravila Saša Žgajnar

HUMOR

Tri želje

Ribič je spustil zlato ribico v vodo in ribica mu je rekla: »Izpolnila ti bom tri želje. Toda pazi! Od vsega kar si boš zaželel, bo dobila tvoja žena še enkrat več!«
»Želim si pet milijonov evrov!« Dobil jih je, njegova žena pa deset.
»Želim si veliko hišo,« je povedal drugo željo. Dobil je hišo, žena pa je dobila dve hiši. »Kot tretje si želim, da me tako udariš, da bom na pol mrtev!«

Odločitev

Med obiskom na psihiatrični kliniki vpraša eden od obiskovalcev direktorja klinike, na osnovi česa se odločijo, koga bodo sprejeli na zdravljenje.
»Zelo enostavno je,« pravi direktor. »Postavimo ga pred kad, polno vode, in mu damo čajno žličko, skodelico in vedro ter naročimo, naj kar najhitreje izprazni kad.
»Že razumem,« pravi obiskovalec. »Tisti, ki je normalen, začne zajemati vodo z vedrom …«
»Ne,« pravi direktor. »Tisti, ki je normalen, izvleče zamašek z dna kadi. Želite sobo z balkonom ali brez?«

Wifi

Po koncu službe pride mama po otroka v vrtec. Vrata velikega otroškega igrišča okoli vrtca so odprta, vsi otroci v peskovniku vsak s svojim mobilnikom, vzgojiteljica pa poležava na klopci.
Vpraša mama: »Kako lahko spite, vrata so odprta, otroci vam bodo ušli!!«
In vzgojiteljica: »Nič ne bodo ušli. Pri nas je wifi samo v območju tega peskovnika.«

Osamljenost

Mladega duhovnika pošljejo na redko naseljeno Kočevsko, kjer je zelo osamljen. Po letu dni obišče starega župnika, ki prav tako živi v divjini, da bi našel pri njem tolažbo in spodbudo. »Kaj pa vam pomaga v tej samoti?« ga vpraša.

»Maša in dva martinija dnevno,« odgovori župnik in doda, »bi spili kozarček?«
»Z veseljem, zelo rad.«
Župnik se obrne proti kuhinji in zavpije: »Maša, zmešaj nama dva martinija, prosim.«

Dopisovanje
Mož pride domov iz službe in na mizi najde listek: »Dragi možek. Šla sem v trgovino. Pridem tiktak domov.«
Ko se po nekaj urah žena vrne domov, na mizi najde listek, ki ga je napisal mož. »Draga ženka. Šel sem v bife. Pridem cikcak domov!«

Računanje
»Mami, mami!« je veselo pozdravil sin, ko je prišel iz šole. »Jaz znam pa hitreje računati od učiteljice matematike!«
»Kaj res? No pa mi povej, koliko je tri krat tri?«
»Šestinšestdeset,« je kot iz topa odgovoril sin.
»To pa ni pravilen rezultat!«
»Saj nisem rekel, da znam točno računati!«

Darilo
Le kaj naj ženi kupim za srebrno poroko?« je Tine vprašal prijatelja.
»Podari ji potovanje v Ameriko!«
»Ah, vedno ta potovanja! Kaj naj ji pa potem podarim za zlato poroko?«
»Povratno vozovnico!«

Turista
Dva črnca sta kot turista obiskala Ljubljano. Zvečer sta popivala na Prešercu, nato pa sta s Tromostovja lulala v Ljubljanico. Takrat je mimo prišel policist in ju vprašal: »Ali sta vidva vodovodna instalaterja?«
»Ne, nisva,« sta odgovorila.
»Potem pa pospravita cevi in hitro od tod!«

Na carini
Carinik je na mejnem prehodu vprašal potnika: »Boste kaj prijavili za carino?«
»Ne, ničesar nimam!«
Ko je carinik brskal po potnikovi prtljagi, je naletel na steklenico: »Kaj pa imate v steklenici?«
»To je čudežna sveta voda iz Lurda!«
»To pa ne bo držalo. To je konjak!« je vzkliknil carinik.
»Čudež, čudež se je zgodil! Saj sem vam rekel, da je voda čudežna!«

Na avtobusu
Starejši možakar se je na avtobusu naslanjal na palico, ker ni imel sedeža. Med vožnjo pa mu je ta ves čas spodrsavala.
Pa se je oglasil mladenič, ki je sedel v bližini in rekel: «Oča, če bi dali na konec palice gumico, vam palica ne bi drsela.«
»Če bi imel tvoj oče gumico, ko je seksal, bi jaz imel svoj sedež!« odvrne možakar.

Kdo je oče
Janezek je sosedu razbil šipo, zato ga je možakar prijel za uho in vprašal: »Kdo je tvoj oče?«
»Ne vem.«
»Kako ne veš?«
»Res ne vem.«
»Kako ne veš, saj si že sedem let star?«
»Moja mamica je stara triintrideset let, pa tudi ne ve, kdo je moj oče!«

OHRANJEVANJE ZDRAVJA

Na društvu so vam na voljo **brezplačne vstopnice** za Terme Dolenjske toplice, Terme Šmarješke toplice, Terme Zreče, Thermano Laško, Atlantis (BTC Ljubljana), Terme Talaso Strunjan (hotel Svoboda) in Terme Ptuj. Razgibajte se v topli vodi in si naberite novih moči! Karte lahko dobite na Društvu, lahko jih naročite tudi po telefonu, če vam je tako lažje. Ob obisku v termah pa se morate člani obvezno "dokazati" s člansko izkaznico.

PA ŠE NEKAJ: Kdor živi v težkih socialnih razmerah, lahko zaprosi društvo za socialno pomoč, kdor potrebuje pomoč drugega, lahko zaprosi za sredstva, namenjena negi in pomoči na domu, pa tudi za tehnične pripomočke (npr. povračilo nadomestila za ortopedske čevlje,

natiki za bergle ipd.) je moč zaprositi. Društvo ne obstaja le zato, da se družimo, ampak tudi, da si pomagamo.

OBVESTILA

Donacija 1 % od dohodnine

Na spletni strani Društva paralitikov je še vedno objavljen obrazec – Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije. Povedali smo že, da ima vsak možnost, da se sam odloči, komu bo namenil do 1% dohodnine.

Če se ne odločite za nikogar, to dobi država. Če pa se odločite, da 1% dohodnine namenite našemu društvu, boste vsem članom omogočili več aktivnosti … Preberite in se odločite. Prazne obrazce vam pošljemo tudi na dom, le sporočite nam.

KNJIŽNICA

Članice in člane obveščamo, da smo v prostorih društva uredili manjšo knjižnico. Vabljeni ste vsi, ki radi prebirate knjige in si z njimi zapolnite prosti čas, da nas obiščete v času uradnih ur in si knjige izposodite.

DRUŽENJA NA DRUŠTVU

V društvenih prostorih poteka ob sredah od 12.00 do 14.30 druženje naših članov. Pridno ustvarjamo na delavnicah ročnih del, če je le volja, pa druženje pričnemo z vajami pilatesa na stolih, ki so prilagojene invalidom. Vabljeni vsi, ki imate voljo do ustvarjanja, lahko pa se nam pridružite tudi le na klepetu ob kavici.

ŠPORTNA VADBA

Kegljanje – Kdor se želi razgibati, metati kroglo, ima možnost kegljanja, in sicer vsak torek dopoldne od 9.00 do 11.00 v Športnem društvu Invalid na Malenškovi 1, Ljubljana.

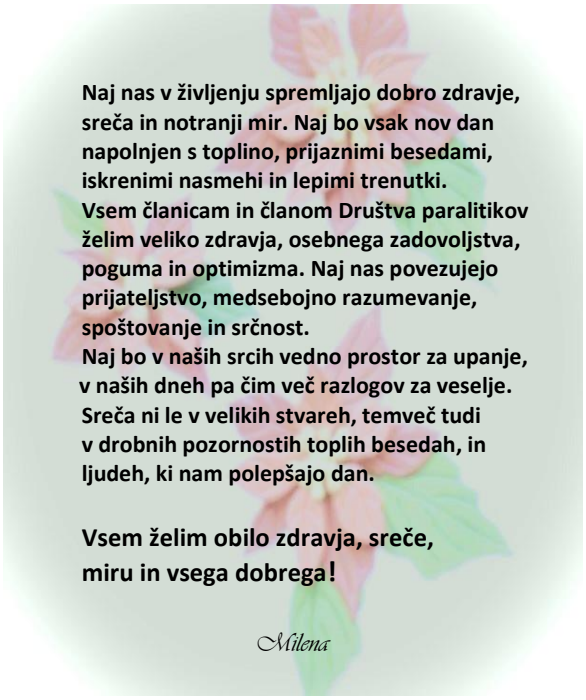
Pikado – Prav tako vabimo člane, ki jih veseli igrati pikado, da lahko to storijo vsako sredo dopoldne od 9.00 do 11.00 v prostorih društva po predhodni najavi.

Namizni tenis – ljubitelji namiznega tenisa se lahko udeležite treningov vsak ponedeljek in četrtek od 20.00 do 21.30 v Zalogu, Agrokombinatska ul. 2. Vabljeni!

VABILO

Vabimo vse člane, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s pisanjem kakršnihkoli literarnih del, kot so na primer zgodbe, anekdote, pesmi … da jih v pisni ali elektronski obliki pošljete na društvo. Prispevke bo po potrebi z vašim dovoljenjem popravil lektor, nato pa jih bomo objavili v našem glasilu Informator.

VLJUDNO VABLJENI, DA S SVOJIMI PRISPEVKI POPESTRITE NAŠE GLASILO.

***URADNE URE** društva so*

ob sreda, od 11. do 15. ure.

Telefon: (01) 563-34-68
GSM: 041/404-280

***E-naslov:* paras@drustvo-paralitikov.si**

Spletna stran:
http://www.drustvo-paralitikov.si

Glasilo Informator izdaja Društvo paralitikov Slovenije. Zbrala in uredila Saša Žgajnar; lektorirala Lidija Koceli, naklada 200 izvodov; glasilo je brezplačno; za prispevke so odgovorni avtorji sami.